

УДК 338.48

Мальська Марта Пилипівна,
доктор економічних наук, професор
Філь Марія Іванівна,
кандидат технічних наук, доцент

Львівський національний університет
імені Івана Франка, м. Львів, Україна
Львівський національний університет
імені Івана Франка, м. Львів, Україна
e-mail: Merifil.ua@gmail.com

Пандяк Ігор Григорович,
кандидат географічних наук, доцент

Львівський національний університет імені
Івана Франка, м. Львів, Україна

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Мета: проаналізувати статистичні показники туристичної діяльності у Львівській області за 2016-2017 рр., та перспективи розвитку.

Методика: Під час написання були використані такі методи дослідження : порівняльний, статистичний аналіз та ін.

Результати досліджень: охарактеризовано дані географічної структури туристичних потоків, організованих суб'єктами туристичної діяльності області, у 2017 р., туристичні потоки, які організовані суб'єктами туристичної діяльності Львівської області, а також розподіл суб'єктів туристичної діяльності за видами туристичної діяльності, а саме основні показники діяльності суб'єктів туристичної діяльності, кількість і вартість реалізованих туристичних путівок (ваучерів) у 2017 р. у Львівській області. Було досліджено, що у 2017 р. реалізовано більше туристичних путівок ніж за попередній 2016 р.

Показано динаміку основних показників діяльності туристичної галузі у період 2016–2017 рр. та їх вплив на ефективність розвитку цієї сфери. Запропоновано альтернативні методи щодо розвитку та покращення якості туристичних послуг.

Щодо теперішнього стану сфери туризму у Львівській обл., то існує тенденція до спаду всіх показників. Причиною цього можна вважати нестабільну економіку, воєнну ситуацію, економічну кризу.

Науковою новизною роботи є аналіз туристичних послуг Львівської області за 2016-2017 рр. за допомогою статистичних методів.

Практична значимість: дослідження полягає в можливості впровадження отриманих результатів у розробку регіональних стратегій та програм розвитку туризму, а також результати дослідження можуть бути використані при вивченні на лекційних та семінарських заняттях на кафедрі туризму Львівського національного університету імені Івана Франка.

Ключові слова: туристична діяльність, туристичні потоки, в'їзний туризм, виїзний туризм, туристичні путівки.

УДК 338.48

Мальская Марта Филипповна,
доктор экономических наук, профессор
Филь Мария Ивановна,
кандидат технических наук, доцент

Львовский национальный университет
имени Ивана Франка, г. Львов, Украина
Львовский национальный университет
имени Ивана Франка, г. Львов, Украина,
e-mail: Merifil.ua@gmail.com

Пандяк Игорь Григорьевич,
кандидат технических наук, доцент

Львовский национальный университет
имени Ивана Франка, г. Львов, Украина

СТАТИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ТУРИСТИЧЕСКИХ УСЛУГ В ЛЬВОВСКОЙ ОБЛАСТИ

Цель: проанализировать статистические показатели туристической деятельности во Львовской области за 2016-2017 гг., Перспективы развития.

Методика: При написании были использованы следующие методы исследования: сравнительный, статистический анализ.

Результаты исследований: охарактеризованы данные географической структуры туристических потоков, организованных субъектами туристической деятельности области, в 2017 году, туристические потоки, которые организованы субъектами туристической деятельности Львовской области, а также распределение субъектов туристической деятельности по видам туристической деятельности, а именно основные показатели деятельности субъектов туристической деятельности, количество и стоимость реализованных туристических путевок (ваучеров) в 2017 году во Львовской области. Было исследовано, что в 2017 году реализовано более туристических путевок чем за предыдущий 2016 год.

Показана динамика основных показателей деятельности туристической отрасли в период 2016-2017 гг. И их влияние на эффективность развития этой сферы. Предложены альтернативные методы по развитию и улучшению качества туристических услуг.

По нынешнему состоянию сферы туризма в Львовской области, То существует тенденция к спаду всех показателей. Причиной этого можно считать нестабильную экономику, военную ситуацию, экономический кризис.

Научной новизной работы является анализ туристических услуг Львовской области за 2016-2017 гг. С помощью статистических методов.

Практическая значимость: исследования заключается в возможности внедрения полученных результатов в разработку региональных стратегий и программ развития туризма, а также результатах доисследования могут быть использованы при вивченни на лекційних і семінарських заняттях на кафедрі туризму Львівського національного університету імені Івана Франка.

Ключевые слова: туристическая деятельность, туристические потоки, въездной туризм, выездной туризм, туристические путевки.

UDC 338.48

Malskaya Marta Filippovna,
Doctor of Economics, Professor

Fila Mariya Ivanovna,
Ph.D. in Geography, Associate Professor

Pandyak Igor Grigorovich,
Ph.D. in Geography, Associate Professor

Lviv National University named after Ivan
Franko, Lviv, Ukraine

Ivan Franko Lviv National University, Lviv,
Ukraine, e-mail: Merifil.ua@gmail.com

Lviv National University named after Ivan
Franko, Lviv, Ukraine

STATISTICAL ANALYSIS OF TRAVEL SERVICES IN LVIV REGION

Aim: To analyze the statistical indicators of tourist activity in Lviv oblast for 2016-2017, prospects of development.

Methodology: At the time of writing, the following research methods were used: comparative, statistical analysis, etc.

The results of the research: the data of the geographical structure of tourist streams organized by the subjects of tourist activity of the region, in 2017, tourist flows organized by the subjects of tourist activity of the Lviv region, as well as distribution of subjects of tourist activity by types of tourist activity, namely the main indicators of activity of the subjects of tourist activity, the number and value of the realized tourist vouchers (vouchers) in 2017 in

the Lviv region. It was investigated that in 2017, more tourist trips than in the previous 2016 were realized.

The dynamics of the main indicators of the tourism industry activity during the period 2016-2017 and their influence on the efficiency of development of this sphere are shown. Alternative methods for developing and improving the quality of tourist services are offered.

As to the current state of tourism in the Lviv region, there is a tendency to decline in all indicators. The reason for this is the unstable economy, the military situation, the economic crisis.

The scientific novelty of the work is the analysis of tourist services of Lviv region for 2016-2017 by statistical methods.

Practical significance: the study is the possibility of implementing the results obtained in the development of regional strategies and programs for the development of tourism, as well as the results of research can be used in studying at lectures and seminars at the Department of Tourism of the Ivan Franko National University of Lviv.

Key words: tourism activity, tourist flows, inbound tourism, outbound tourism, tourist trips.

Постановка проблеми. Львівський регіон володіє унікальними історико-культурними, рекреаційними та трудовими ресурсами. Розвинена туристична інфраструктура та вигідне місце розташування сприяють туристичній привабливості. Подальший розвиток туристичної сфери потребує активізації досліджень нових форм інноваційних технологій та управлінських методик для створення якісних та конкурентоспроможних туристичних продуктів у Львівській області. Ринок туристичних послуг характеризується урізноманітненням пропозиції туристичного продукту, як за рахунок впровадження нових видів послуг і форм обслуговування, так і за рахунок територіального розширення, формування нових туристських центрів, районів та курортних зон.

Сучасні люди дедалі більше працюють, а шалений темп життя додає стресу, що в свою чергу шкодить здоров'ю. Людині просто необхідно відпочивати як фізично так і морально. Тому туризм в останні роки став досить популярною та невід'ємною складовою частиною нашого життя.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженнями у галузі туризму займалися й внесли вагомий внесок такі відомі вітчизняні вчені, як: Цибух В. І., Любіцева О. О., Мальська М. П., Худо В. В., Сокол Т. Г., Кифяк В. Ф. та ін. Загальні питання дослідження напрямків розвитку туристичної індустрії та впровадження інноваційних технологій в туризм розглядають вітчизняні вчені як М.Ю. Кізімова, М.Г. Бойко, О.А. Кіндр, Ф.А. Нагірний, Р.А. Максимів, М.Х. Заболотний, Х.Р. Колотухін, М.В. Кошуба, Х.С. Ратушняк, Д.І. Прокопенко. Але досить велика кількість питань досі залишається поза увагою науковців і вимагає більш детального розгляду щодо перспектив розвитку туризму в сучасних умовах національної економіки [1].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Впровадження інформаційних систем і нових технологій повинне стати ключовим напрямком розвитку туристичної сфери. Саме цей шлях сприятиме перетворенню Львівської області в великий туристичний центр

України, зростанню привабливості регіону серед вітчизняних та іноземних туристів, поповненню обласного бюджету, підвищення рівня життя населення, та розвитку даної галузі.

Формулювання цілей статті (Постановка завдання). На ринку туристичних послуг споживачеві пропонується товар у вигляді конкретного туру, який включає в себе попередньо розроблений комплекс туристичних товарів і послуг, які безпосередньо необхідні при подорожі за певним маршрутом. Формування цільової спрямованості туристичного продукту в складі туру є базовою функцією туроператорів, які готують цей продукт для реалізації в скомплектованому вигляді. Туризм є однією з провідних ланок, яка формує економіку держави.

Порівняти дані за 2016-2017 рр. туристичний продукт та обґрунтувати їх.

Виклад основного матеріалу. В наш час туризм є важливою складовою в галузі світової економіки. За даними Міжнародної туристичної організації частка туризму в світовому ВВП становить близько 9 % та близько 30 % в світовому експорті послуг та 6 % від обсягів світової торгівлі. В галузі туризму працює більш ніж 235 млн. осіб або кожний 12 працівник. В 2015 р. послугами туристичної галузі скористалося близько 983 млн. іноземних туристів, у 2017 р. їх кількість досягла 1 млрд. осіб. На період 2017 р. товарообіг світового туризму досягнув понад 1,2 трильйонів дол. США.

Сьогодні туризм є найбільш перспективною та однією з провідних галузей світової економіки. Просування бізнесу в сфері туризму здатне гарантувати істотний вклад в економіку країни у наданні нових робочих місць, поповнення державного бюджету за допомогою сплати податків та відвідуванням України іноземними туристами. Загалом економіка в сфері туристичного бізнесу являє собою комплекс соціальних взаємин, що з'являються в процесі здійснення туристичної діяльності, тобто при виробництві, розподілі, обміні і споживанні туристичного продукту, що базується на економічній теорії.

Просування туристичного продукту до споживача відіграє досить значну роль у туристичному бізнесі, адже воно охоплює комплекс заходів, які в свою чергу спрямовані на підготовку та формування до реалізації туристичного продукту або окремих туристичних послуг.

До таких заходів відносяться: реклама в засобах масової інформації, реклама на телебаченні, фантазійна реклама, товарна реклама, директ-мейл, зовнішня реклама, ярмарки тощо.

В Україні велика кількість туристичних фірм акцентують увагу саме на виїзному туризмі, тобто відправляють українців відпочивати на закордонні курорти. Через це кількість людей, що від'їжджають з країни значно перевищує кількість тих, що відвідують нашу країну, це один із факторів, що має негативний вплив на формування бюджету нашої країни [1]. Дані наведені нижче на рис. 1.

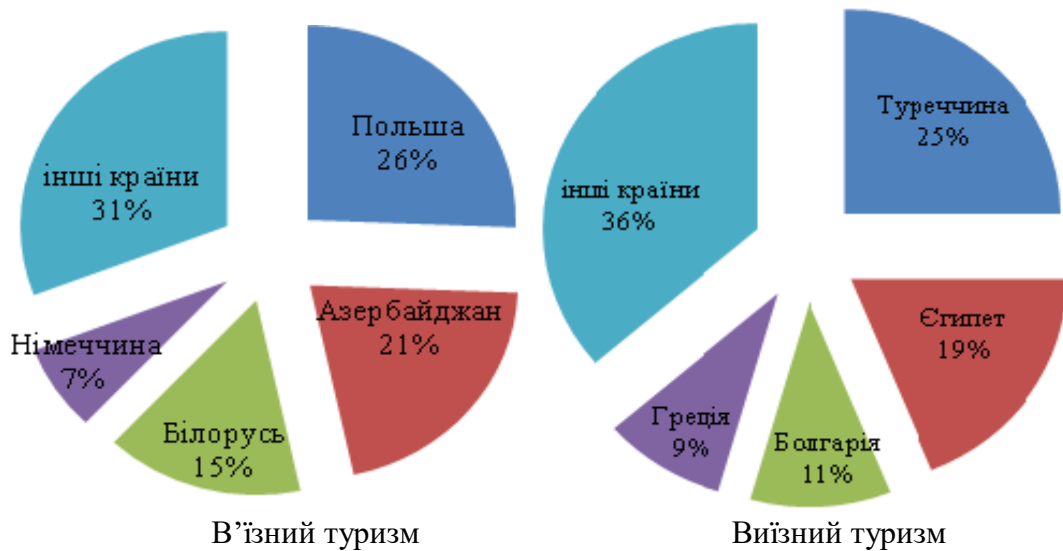

Рис. 1. Порівняльна географічна структура туристичних потоків, організованих суб'єктами туристичної діяльності області, у 2017 р. (Розроблено автором за матеріалами) [1].

Щодо України, то найменше вітчизняних туристів виїжджали за туристичними путівками в Грецію, Болгарію. Найбільше в'їзних туристів в Україну із Польщі 25, 6 %. Туристичні потоки, організовані суб'єктами туристичної діяльності Львівської області за 2016-2017 рр. наведені нижче у табл. 1.

Таблиця 1
Порівняльний аналіз туристичних потоків, організованих суб'єктами туристичної діяльності Львівської області (Розроблено автором за матеріалами) [1]

Роки	Обслуговано туристів	У тому числі			Обслуговано екскурсантів
		в'їзних (іноземних) туристів	виїзних туристів	внутрішніх туристів	
2016	181827	8370	74877	98580	17637
2017	175150	6042	82653	86455	14955

У 2016 р. кількість внутрішніх туристів у Львівській обл. налічувало 98580 ос., більше чим у 2017 р. Зокрема, зниження кількості іноземних туристів пов'язане з їхнім страхом відвідувати Україну у важкі для нас часи, тобто через війну на сході нашої держави та анексію Криму. Серед областей України Львівська обл. посідала друге місце (після Києва) за кількістю реалізованих туристичних путівок, третє – за кількістю наданих туристичних послуг іноземним туристам (після Києва та Одеської обл.) [1]. Порівняльний аналіз розподілу суб'єктів туристичної діяльності за видами туристичної діяльності за 2016-2017 рр. наведено нижче у табл. 2.

Таблиця 2

Порівняльний аналіз розподілу суб'єктів туристичної діяльності за видами туристичної діяльності (Розроблено автором за матеріалами) [1]

Роки	Туроператори	Турагенти	Суб'єкти, що здійснюють екскурсійну діяльність	Всього
2016	60	171	41	272
2017	63	176	43	282

Львівська область посідає вагоме місце серед областей України у сфері туризму. По Львівській області цей показник становив 272 особи за 2016 р.. У 2017 р. цей показник по даній області збільшився – 282 особи. За аналізовані роки спостерігаємо зріст чисельності туристів по Львівщині за видами туристичної діяльності, а саме тур агенти [1].

У табл. 3. наведено порівняльний аналіз за 2016-2017 рр. основних показників діяльності суб'єктів туристичної діяльності.

Таблиця 3

Порівняльний аналіз основних показників діяльності суб'єктів туристичної діяльності (Розроблено автором за матеріалами) [1]

Показники	2016	2017
Середньооблікова кількість штатних працівників, осіб	775	802
з них мають вищу або середню спеціальну освіту в галузі туризму	409	418
Дохід від надання туристичних послуг (без ПДВ, акцизного податку й аналогічних обов'язкових платежів), млн. грн	273,8	413,1
Кількість реалізованих туристичних путівок, одиниць	189875	213186
Вартість реалізованих туристичних путівок, млн.грн	877,4	1312,1
Середня вартість однієї путівки, грн	4621	6155
Кількість туроднів за реалізованими туристичними путівками, тис.	1771,5	1774,6
Середня тривалість подорожі за однією путівкою, днів	9	8

Згідно табл. 3 бачимо, що суттєво збільшилась кількість реалізованих туристичних путівок – 23311 одиниць від попереднього 2016 р., де вартість реалізованих туристичних путівок збільшилась на 434,7 млн. грн, а також дохід від надання туристичних послуг (без ПДВ, акцизного податку й аналогічних обов'язкових платежів) збільшився на 139,3 млн. грн. [1]. Оскільки кількість і вартість реалізованих туристичних путівок (ваучерів) у 2017 р. суттєво збільшилась, згідно табл.3, тому у табл. 4 ми наводимо більш детальні дані.

Отже, у табл. 4, ми бачимо, що використовували туристичні путівки фізичні особи, з них громадяни України, які подорожували у межах України на 22143 одиниці більше чим, громадяни України, які подорожували за кордоном.

Таблиця 4

Порівняльний аналіз кількості і вартості реалізованих туристичних путівок (ваучерів) у 2017 році (Розроблено автором за матеріалами) [1]

Показники	Кількість туристичних путівок	Вартість туристичних путівок	Середня вартість однієї путівки	Кількість туроднів за туристичними путівками	Середня тривалість подорожі
	одиниць	млн. грн	грн	туроднів	днів
1	2	3	4	5	6
Реалізовано путівок усього	213186	1312,1	6155	1774593	8
у тому числі іншим організаціям	99410	152,9	1538	564039	6
фізичним особам	113776	1159,2	10189	1210554	11
з них громадянам України для подорожі у межах України	65569	335,9	5123	745494	11
громадянам України для подорожі за кордон	43426	779,5	17951	411646	9
іноземцям для подорожі у межах України	4781	43,8	9155	53414	11

Нижче на рис. 2, нами наведено дані розподілу суб'єктів туристичної діяльності за містами і районами у 2017 р. у Львівській області, де перше місце займає м. Львів – 61 % [1].

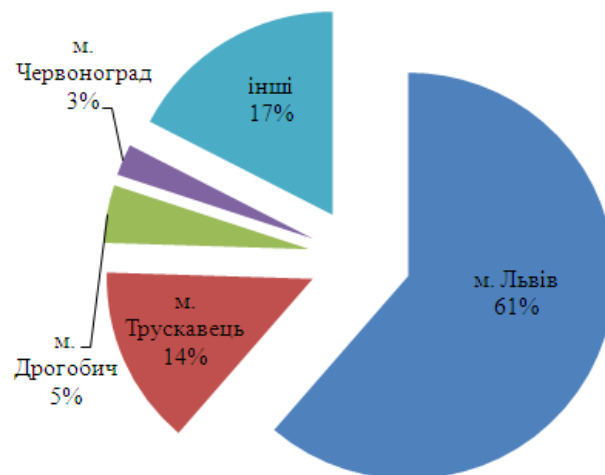

Рис. 2. Розподіл суб'єктів туристичної діяльності за містами і районами у 2017 р. (Розроблено автором за матеріалами) [1].

Туристична галузь, хоч і повільними кроками, збільшує свої показники, але все ж таки не зупиняється на досягнутому. Саме від того, яким шляхом сьогодні піде розвиток галузі туристичних послуг, залежить все її майбутнє зокрема та майбутнє економіки, а, отже, і життя України в цілому [1].

Висновок. З вище описаного, можемо стверджувати, що суттєво збільшилась кількість реалізованих туристичних путівок – 23311 одиниць від попереднього 2016 р., де вартість реалізованих туристичних путівок збільшилась на 434,7 млн. грн, а також дохід від надання туристичних послуг (без ПДВ, акцизного податку й аналогічних обов'язкових платежів) збільшився на 139,3 млн. грн. Щодо теперішнього стану сфери туризму у Львівській області, то існує тенденція до спаду всіх показників. Причиною цього можна вважати нестабільну економіку, воєнну ситуацію, економічну кризу. На сучасному етапі туризм набуває масового характеру і стає однією з провідних, високоприбуткових та найбільш динамічних галузей світового господарства. Кожна країна, регіон, місто намагаються пропагувати та популяризувати свою туристичну привабливість. Сучасний туризм функціонує в умовах конкуренції. І для того, щоб туризм став одним із пріоритетних напрямків розвитку економіки і життєдіяльності, потрібна інтеграція зусиль багатьох сфер діяльності та підприємств.

Інтенсивний розвиток туризму в Україні сприятиме зміцненню її економіки та її утвердженню як туристичної держави, а Львівщини – як важливого туристичного центру Європи.

Список використаних джерел

1. Статистичний збірник «Туристична діяльність та колективні засоби розміщення у Львівській області у 2017 р.» / Головне управління статистики у Львівській області, 2018.- С. 88.
2. Філь М. І. Стан та перспективи розміщення готельних закладів у Львівській області, за 2016 рік / М. І. Філь, В. З. Холявка, Т. О. Коропецька / Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького 2017, т 19, № 81.- Львів.- С. 45-48. doi:10.15421/nvlvet8107

Список использованных источников

1. Статистический сборник «Туристическая деятельность и коллективные средства размещения во Львовской области в 2017 гг.» / Главное управление статистики во Львовской области, 2018.- С. 88.
2. Филь М. И. Состояние и перспективы размещения гостиничных заведений во Львовской области, по 2016 / М. И. Филь, В. З. Холявка, Т. А. Коропецкий / Научный вестник Львовского национального университета ветеринарной медицины и биотехнологий имени С.З. Гжицкого 2017, т 19, № 81.- Львов.- С. 45-48. doi: 10.15421 / nvlvet8107

References:

1. Statistical collection "Tourist activity and collective accommodation facilities in the Lviv region in 2017" / Main Department of Statistics in Lviv Oblast, 2018.- P. 88.
2. Fil M.I. Status and prospects of accommodation of hotel establishments in the Lviv region, for 2016 / M. I. Fil, V. Z. Kholiavka, T. O. Koropetska / Scientific herald of Lviv National University of veterinary medicine and biotechnology named after S.Z. Gzhytskyi 2017, vol. 19, No. 81.- Lviv .- P. 45-48. doi: 10.15421 / nvlvet8107